

5. ZA KULTUROU, ZA SPORTEM

1. Vyber z přehledu 19. století vše, co se týká kultury a sportu. Vytvoř MYŠLENKOVOU MAPU - zaměř se na: osobnosti, události, památky.

2. Čtete text ve dvojicích. Současně tvořte otázky k textu a odpovídejte na ně.

Národní divadlo je stavitelským skvostem a jednou z dominant hlavního města Prahy. Poprvé se nápad vybudovat kamenné divadlo, kde by bylo možné předávat českou kulturu, objevil u českých vlastenců vedených Františkem Palackým už v roce 1844. Od začátku bylo chloubou českého národa. **Pomáhalo uchovat a rozvíjet to nejdůležitější - český jazyk a české myšlení.** Na jeho vybudování se podílely tisíce lidí veřejnými sbírkami.

Návrh Národního divadla zpracoval architekt Josef Zítěk. 16. května 1868 byly na staveništi položeny základní kameny, které lidé dovezli z osmnácti míst naší republiky (např. Blaník, Buchlov, Hostýn, Lipník, Radhošť, Trocnov, Vyšehrad, Svatobor u Sušice, Žižkov). Slavnostní poklepání na základní kámen provedl František Palacký.

Národní divadlo bylo poprvé otevřeno 11. června 1881 na počest návštěvy korunního prince Rudolfa. Odehrálo se zde ještě 11 dalších představení a poté byla budova pro dokončovací práce uzavřena. 12. srpna 1881 došlo k požáru, který zničil střechu i vnitřní vybavení divadla. Požár - celonárodní katastrofa - vyvolal obrovské odhodlání pro nové sbírky. Již za 47 dní lidé darovali milion zlatých. 18. listopadu 1883 bylo Národní divadlo znovu otevřeno Smetanovou operou Libuše. Budova sloužila bez velkých přestaveb skoro sto let.

Do Národního divadla neodmyslitelně patří vzácná opona, dílo malíře Vojtěcha Hynaise. Dalšími zdobnými prvky jsou obrazy: Mikoláše Alše, Vojtěcha Hynaise, Julia Mařáka, Václava Brožíka.

a) Vysvětli tučně vyznačenou větu. Jaký jazyk v Rakousko - Uhersku převládal?

3. Na základě informací z textu vyřeš křížovku a vysvětli tajenku.

1. Název divadla stavěného Čechy

ve 2. polovině 19. století

2. Na výzdobě ND se podílel i malíř

3. Na stavbu divadla usprádali Češi

4. Architektem ND byl

5. Kameny z památných míst

byly použity do

6. Operu, která zahájila provoz ND, složil

7. Těsně před dokončením divadlo

8. Název opery, která zahájila provoz

9. Oponu namaloval

Tajenka: **NÁROD S O B Ě**

a) Zajímej se o aktuální dění v Národním divadle.

b) Zmapuj historii i současnost divadla, které se nachází nejbližše tvému bydlišti.

4. Zznamenej na číselnou osu časové údaje o ND.

1. **N** **A** **R** **O** **D** **N** **I**

2. **M** **I** **K** **O** **L** **A** **S** **X** **A** **L** **E** **S**

3. **S** **B** **I** **R** **K** **U**

4. **J** **O** **S** **E** **F** **X** **Z** **I** **T** **E** **K**

5. **Z** **A** **K** **L** **A** **D** **Ů**

6. **B** **E** **D** **Ř** **I** **C** **H** **X** **S** **M** **E** **T** **A** **N** **A**

7. **V** **Y** **H** **O** **Ř** **E** **L** **O**

8. **L** **I** **B** **U** **S** **E**

9. **V** **O** **J** **T** **Ě** **C** **H** **X** **H** **Y** **N** **A** **I** **S**

